

Aan de gemeenteraad

Datum : 21 november 2023
Zaaknummer : 201793
Contactpersoon : Vincent Bronkhorst
Telefoonnummer : 026 3774953

Onderwerp: Uitwerking onderzoek naar aanleiding van het burgerinitiatiefvoorstel Arnhemse Centrumring

Geachte voorzitter en leden,

Wij stellen u voor kennis te nemen van de resultaten van het onderzoek naar de verkeerslichten op de centrumring en een extra veilige oversteek op de Oranjewachtstraat.

Inleiding

In juni 2023 heeft uw raad het burgerinitiatiefvoorstel "Centrumring Arnhem" aangenomen ([besluit burgerinitiatiefvoorstel 'Centrumring Arnhem'](#)). Bij de behandeling van het burgerinitiatief hebben wij toegezegd de aanpassingen te onderzoeken ([toezegging 1364 Burgerinitiatief 'Centrumring Arnhem'](#)). Met deze raadsbrief doen wij tevens deze toezegging af.

a. Op en rond de centrumring worden oversteekplaatsen met verkeerslichten voetganger- en fietsvriendelijker (oversteektijd en interval) afgesteld

Na de behandeling van het burgerinitiatief is een analyse gedaan naar het fiets- en voetgangersvriendelijker instellen van de verkeerslichten op de centrumring. Deze analyse had tot doel te komen tot een nieuw evenwicht tussen oversteekbaarheid en doorstroming. Er is in de huidige verkeerslichtenregelingen gezocht naar extra 'regelruimte' om de oversteektijd te verlengen. Ook is het aantal keren per uur dat kan worden overgestoken vergroot. Deze wijzigingen zijn deze zomer op straat geëffectueerd en aansluitend geëvalueerd. Het uitgangspunt voor deze wijzigingen is dat deze wijzigingen niet leiden tot structurele files op de radialen en/of de centrumring.

De volgende wijzigingen zijn doorgevoerd:

- Tijdens corona was het verkeersaanbod in Arnhem lager en is de cyclustijd¹ van de centrumringregelingen verlaagd. Na corona zijn deze cyclustijden van de regelingen verhoogd,

¹ De cyclustijd is de tijd die nodig is om alle opeenvolgende richtingen (voetganger, fiets, bus en auto) op een kruispunt groen te geven. Een lage(re) cyclustijd zorgt ervoor dat de fietser en voetgangers vaker per uur kunnen oversteken (interval).

Datum : 21 november 2023
Zaaknummer : 201793
Pagina : 2

doordat de hoeveelheid verkeer weer toenam. Afgelopen zomer zijn deze cyclustijden, ondanks de toename van het verkeer, weer teruggebracht naar de instellingen gedurende corona. Door de lagere cyclustijd neemt het aantal keren toe dat overgestoken kan worden. Het vermindert de wachttijd voor fietsers en voetgangers.

- De oversteekkans is ook vergroot. Fietsers en voetgangers krijgen nu tussen 8.00 en 21.00 uur automatisch elke cyclus groen. Er hoeft dus niet meer op de drukknop te worden gedrukt. Het voorkomt dat de fietser en/of voetganger, die nog net niet bij de oversteek is (en nog niet op de drukknop heeft kunnen drukken) wordt overgeslagen en moet wachten op de volgende groenfase. Zij kunnen nu in één keer doorlopen of fietsen. Omdat er gedurende de dag veel fietsers en voetgangers zijn, is gekozen voor het automatisch groen geven. In de avond en nacht is deze instelling er niet, aangezien er dan veel minder overstekers zijn. Op die momenten moet de drukknop weer worden gebruikt.
- Bij de verkeerslichten op de centrumring is de verdeling van het groen voor de fietser, voetganger, bus en auto niet altijd gelijk. Binnen de beschikbare cyclustijd blijft er, afhankelijk van hoe druk het is, soms restruimte (seconden) over. Deze extra tijd ging in de regel naar de autorichtingen. Er is ingesteld dat deze groentijd nu naar de fietsers en voetgangers gaat. De exacte hoeveelheid extra groentijd hangt af van de drukte. In de spitsen is deze restruimte minder. In bijlage 1 is deze gemiddelde groentijd weergegeven.
- Op de centrumring west (Zijpsepoort t/m Roermondsplein) is het effect op de gemiddelde groentijd helaas beperkt. Dit heeft te maken met de huidige regelsoftware. Deze is onvoldoende aan te passen om de gewenste groentijd van de auto naar de voetganger te verschuiven. Er is opdracht gegeven de software op dit deel van de centrumring wel aan te passen, vooruitlopend op het Duurzaam Mobiliteitsplan. Door deze nieuwe software kan het evenwicht tussen overstekende fietsers en voetgangers en het autoverkeer beter ingesteld worden.
- Bij de Oude Stationsstraat-Luxor is de minimum groentijd voor voetgangers opgehoogd. Op deze oversteek staan vaak grote groepen voetgangers. De minimum groentijd was te krap om deze grote(re) groepen voetgangers over te laten steken.
- Op de Weerdjesstraat, Trans, Eusebiusplein is de coördinatie voor de auto (groene golf) sinds begin maart 2023 uitgeschakeld. De groene golf leidde tot langere wachttijden voor de fietser en voetganger. De verkeerslichten op de kruispunten draaien nu los van elkaar op basis van het verkeersaanbod. Met deze aanpassing is de oversteekbaarheid voor de fietser en voetganger verbeterd.

Datum : 21 november 2023
Zaaknummer : 201793
Pagina : 3

b. In de wandel- en fietsroute Rijnkade – Sabelspoort – Markt wordt een veilige oversteekmogelijkheid gerealiseerd

De verkeerssituatie op het Eusebiusplein ter hoogte van de Sabelspoort is doorgerekend op basis van de actuele verkeersintensiteiten. Met behulp van een rekenkundig model is de wachttijd voor voetgangers bepaald. Deze wachttijd is tijdens de ochtend- en avondspits te lang en voldoet niet aan de landelijke richtlijn. Er kan in de huidige situatie wel worden overgestoken, maar het wachten op een passend moment om comfortabel over te steken duurt te lang. Dit leidt veelal tot onveiligheid doordat de voetganger gaat rennen of een verkeerd moment kiest om over te steken.

Gezien de inrichting van de weg willen wij deze oversteek ook met verkeerslichten regelen. De oversteek wordt zo ingericht dat grote(re) groepen herkend worden en het groen dan extra wordt verlengd.

Om op deze locatie een oversteek te maken met verkeerslichten moet de inrichting van het kruispunt worden aangepast. Het ontwerpproces voor deze aanpassing is opgestart. Het aanpassen van de openbare ruimte en het plaatsen van de verkeerslichten kost in de regel een jaar. De verwachting is dat de verkeerslichten na de zomer 2024 geplaatst gaan worden.

Communicatie

De bovenstaande aanpassingen zijn met het Platform Arnhemse Centrumring besproken. We zullen het platform aan de hand van deze brief weer informeren.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,
de secretaris, de burgemeester,

J.H. de Baas

A. Marcouch

Bijlage

- Resultaten per deelgebied centrumring

Bijlage: Resultaten per deelgebied centrumring

Centrumring Oost: van het Airborneplein tot en met het kruispunt Velperplein – Apeldoornsestraat.

Cyclustijd

De cyclustijd is de tijd die nodig is om alle opeenvolgende richtingen (voetganger, fiets, bus en auto) op een kruispunt groen te geven. De cyclustijd heeft een directe relatie met het aantal keren groen per uur (interval). Hoe lager de cyclustijd is, hoe vaker per uur men kan oversteken.

Voor corona was de maximale cyclustijd 100 seconden. Nu is deze cyclustijd in de ochtendspits maximaal 90 seconden (6:30 tot 9:15). Dit is een afname van 9%. De rest van de dag draait een regeling van maximaal 80 seconden.

Groentijd (gemiddeld)

Parkstraat		VOOR	NA
Duur groen in seconden	Gemiddeld	13	17
Spijkerlaan			
Duur groen in seconden	Gemiddeld	8	14
Steenstraat/Muis **			
Duur groen in seconden	Gemiddeld	26	26
Ir. J.P. van Muijlwijkstraat/Mediamarkt **			
Duur groen in seconden	Gemiddeld	23	23

Datum : 21 november 2023
Zaaknummer : 201793
Pagina : 5

Rembrandt Theater			
Duur groen in seconden	Gemiddeld	10	16

**De oversteektijd lift hier maximaal mee met het groen van de autorichting komende vanaf de Ir. J.P. van Muijlwijkstraat.

Centrumring West: van de Zijpsepoort tot en met het Roermondsplein.

Cyclustijd

Voor corona was de maximale cyclustijd 120 seconden. Nu is de maximale cyclustijd in de avondspits (15:30 tot 18:30) 100 seconden. Dit is een afname van 17%. De rest van de dag draait een regeling van 90 seconden.

Groentijd (gemiddeld)

Vesta		VOOR	NA
Duur groen in seconden	Gemiddeld	28	34
Luxor/Oude stationsstraat**			
Duur groen in seconden	Gemiddeld	9	10
Roermondsplein			
Duur groen in seconden	Gemiddeld	10	12

**De minimale groentijd is verhoogd van 6 seconden naar 8 seconden i.v.m. het grote aantal overstekende voetgangers

Centrumring Zuid: van de Weerdjesstraat, Trans naar het Eusebiusplein.

Op dit traject is de coördinatie (groene golf) voor autoverkeer sinds begin maart 2023 uitgeschakeld. De kruispunten regelen vrij van elkaar op basis van het verkeersaanbod. Hiermee is de cyclustijd lager geworden en is de gemiddelde wachttijd voor de fietser en voetganger afgenomen.